ТАРИХНИНГ НОМАЪЛУМ САҲИФАЛАРИ

X



ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ҲУЗУРИДАГИ
ҚАТАҒОН ҚУРБОНЛАРИ ХОТИРАСИ ДАВЛАТ МУЗЕЙИ
«ШАҲИДЛАР ХОТИРАСИ» ЖАМОАТ ФОНДИ

ТАРИХНИНГ НОМАЪЛУМ САҲИФАЛАРИ

Илмий мақолалар
Ҳужжат ва материаллар
Хотиралар

Ўнинчи китоб

Тошкент
«Akademnashr»
2022

ББК: 63.3(5Ў)
Т 24

Т 24 Тарихнинг номаълум саҳифалари [Матн] К. 10. – Тошкент: «Akademnashr», 2022. – 320 б.

ISBN 978-9943-8187-6-7

УЎК: 94(575.1)
КБК: 63.3(5Ў)

Бу Қатағон қурбонлари хотираси давлат музейи ва «Шаҳидлар хотираси» жамоат фонди томонидан тайёрланган даврий тўпламнинг 10-китобидир. Тўпламнинг мазкур жилди Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 8 октябрдаги Ф-5598-сонли фармойиши доирасида Ўзбекистон Мустақиллигининг 30 йиллигига бағишлаб махсус тайёрланган. Унда Ўзбекистон тарихининг мустамлака ва тоталитар тузум даврида рўй берган, аммо тарихчи олимлар томонидан кам ўрганилган муҳим масалаларга оид илмий ахборот ва мақолалар, ҳужжат ва материаллар, шунингдек, ўз тақдирида мураккаб тарихий даврнинг фожиали воқеаларини ифодалаган шахслар ҳақидаги хотиралар ўрин олган.

Китоб Ўзбекистон тарихининг мустамлакачилик даври билан шуғулланувчи тарихчи, адабиётшунос, файласуф ва юрист олимлар, аспирантлар ҳамда олий ўқув юртлари тарих факультетларининг талабаларига мўлжалланган.

Таҳрир ҳайъати:
Б.Ҳасанов, Н.Каримов, М.Зикруллаев, Б.Ирзаев

Масъул муҳаррир:
Бахтиёр Ҳасанов, тарих фанлари доктори, профессор

Тақризчилар:
Агзамходжаев С.С., т.ф.д., проф.,
Исмаилова Ж.Х., т.ф.д., проф.

ISBN 978-9943-8187-6-7

© Қатағон қурбонлари хотираси давлат музейи
© «Akademnashr», 2022

ИЛМИЙ МАҚОЛАЛАР

МУНДАРИЖА

ИЛМИЙ МАҚОЛАЛАР

Бахтиёр Ҳасанов
Шоҳид Эсон Мусаев 4

Замира Ишанходжаева
Фан соҳасидаги қатағонлар 11

Жаннат Исмаилова
1916 йил қўзғолони: муҳокама, таҳлил ва муносабат 35

Сирожиддин Аҳмад
Мустамлакачилар қурбони 52

Баҳром Ирзаев
Миркомил Миршаропов 64

Музробжон Абдуллаев
Ўзбекистондаги «қулоқ посёлкалари» совет тузумининг жазо-қатағон муассасалари сифатида 72

Соибжон Ҳошимов
Ўзбекистонда совет ҳокимиятининг XX аср 20 – 30-йилларида юритган диний сиёсати тарихидан 87

Умид Бекмуҳаммад
Қозикалон Салимохун авлодларининг қатағон давридаги тақдири 101

Ринат Шигабдинов
От «истории узбеков» до подвалов НКВД: жизнь и трагедия профессора Г.С. Губайдуллина 117

Камола Саипова
Трансформация национального состава населения Узбекской ССР в результате репрессивной политики совесткой власти в годы войны 130

Баҳром Ирзаев
Ҳасан Али Аҳмедёров-Паномарёв 143

Хуршид Қурбонов
Шоҳидлар хотирасидаги қатағонлар 147

Нодиржон Абдулаҳатов
Турсунали Махдум Надимий Қубогий қисмати 154

Нодирбек ҲАМАЕВ
Совет ҳокимиятига қарши қуролли ҳаракатнинг
ривожланиши (даврий матбуот материаллари асосида) 167

Дилдора Алиназарова
Из истории национальной печати в Андижане 175

Баҳром Ирзаев
Фазлиддинов Саид Афанди 185

Баҳром Хайназаров
XX асрнинг 20 – 30-йилларида уйғур зиёлиларининг
қатағон қилиниши 190

Насиба Садикова
Шерали Турдиев илмий меросида қатағон
қурбонлари фаолиятининг ёритилиши 194

Илҳомжон Ғуломов
1937 йилда ўтказилган аҳолини рўйхатга олиш
тадбирига оид айрим мулоҳазалар 202

Марҳабо Ирзаева
Шариф Раджапов 208

Азиза Ахророва
Қатағон қилинган ўзбек аёллари тарихидан 213

МАКТУБЛАРГА ИНГАН ҲАСРАТЛАР

Саъдулла Қосимов 218
Жўра Тўрабеков 224
Илҳомжон Иноғомжонов 226
Ҳайдарбек Қози Абдусаидов 230
Абдулҳай Қориев 231
Бурҳон Шароф 236
Эшонжон Ҳазрат Миёнбурҳон ўғли 239